

ускладнювалося появою спраги, блюванням, іктеричністю слизових оболонок, болючістю у ділянці печінки та нирок, слабкістю задніх кінцівок, виснаженням, а також олігоцитемію, олігохромемію, лейкоцитоз та зменшення гематокритної величини.

2. Застосована схема лікування з використанням трипонілу, глюкози з аскорбіновою кислотою, есенціале, декса-келу та катозалу виявилася ефективною і сприяла до відновленню клінічного стану та гематологічних показників собак за бабезіозу.

Перспективи подальших досліджень. Вивчити поширення бабезіозу собак за даними приватної ветеринарної лікарні ПП «Романенко» м. Біла Церква та застосувати нові ефективні схеми лікування хворих собак.

Список літератури

1. Прус, М.П. Бабезіоз собак / М. Прус, О. Семенко // Мир ветеринарії. – 2011. – № 1. – С. 10-22.
2. Babesiosis / [S.O. Henderson, D.E. Groth, E. Bossman et al.]. – Medicine Journal. – December 10. – 2001. – V. 2. – P. 6.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / [В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус] за ред. В.Ф. Галата. – К.: Урожай, 2009. – 368 с.
4. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловйова Л.М.; за ред. С.І. Пономаря. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 327 с.
5. Фасоля, В.П. Вікова, нозологічна і порідна структура хвороб собак у місті Житомирі / В.П. Фасоля. – Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Вип. 28. – Біла Церква, 2004. – С. 256-264.
6. Дубова, О. Еколого-епізоотичні особливості біотопів іксодових кліщів-переносників бабезіозу собак в умовах міста / Дубова О., Сорока Н. – Вет. мед. України. – № 3. – 2006. – С. 39-40;
7. Сирота, Н.П., Суворов, В.Г. Остерігайтеся кліщів / Н.П. Сирота, В.Г. Суворов. – Здоров'я тварин і ліки. – Квітень, 2004. – С. 11.
8. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини керівників та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / В.І. Левченко, В.М. Соколюк, В.М. Безух та ін.. – Біла Церква, 2002. – 56 с.

DIAGNOSTIC AND TREATMENT OF DOGS' BABESIOS

Soloviova L.M.

Bila Tserkva National Agrarian University

While examining the blood of sick with babesios dogs the reduction of haemoglobin, haematocryt and erythrocytes indices was noted and the increase of leukocytes was noticed. A comprehensive therapeutic scheme with the use of tripanil is a guaranty of a complete recovery of dogs, that the control in 10 days of treatment shows.

УДК 619:616.995.1:636.2:636

ІНДИВІДУАЛЬНЕ КОПРОСКОПІЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ДІЙНИХ КОРІВ В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ ІНТЕГРОВАНОГО КОНТРОЛЮ ГЕЛЬМІНТОЗІВ У ТВАРИННИЦЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

Темний М.В., Сумакова Н.В., Полещук Н.Г.

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», м. Харків

Збитки в галузі скотарства переважно зумовлені мікст інвазіями гельмінтів, що призводить до вагомих втрат м'ясної і молочної продуктивності та зниження репродуктивної функції у тварин [1].

Основним напрямком у боротьбі з гельмінтозами ВРХ є дегельмінтизація всього поголів'я [2].

Але застосування антгельмінтних препаратів пригнічує імунну систему організму, функціонування органів системи травлення порушує обмін речовин. Активні метаболіти препаратів від 7 до 20 діб виділяються з молоком, що створює харчову небезпеку для людей [3, 4].

У зв'язку з цим існуюча система інтегрованого захисту тварин проти збудників гельмінтозів потребує удосконалення в напрямку комбінації різних заходів боротьби (хімічного, біологічного, зоотехнічного тощо) з мінімальним використанням антгельмінтних препаратів [5].

Метою наших досліджень був пошук нових підходів щодо боротьби з гельмінтозами за якнайменшого використання антгельмінтиків для корів дійної групи.

Матеріали та методи досліджень. У господарстві неблагополучному щодо стронгілятозів і дикроцеліозу було сформовано за принципом аналогів дві групи дійних корів по 200 голів у кожній. Дослідження проб фекалій від 10 % тварин з кожної групи проводили за методами Котельникова-Хренова (1984) та послідовних промивань [6]. Додатково, від кожної корови другої групи, відбирали проби фекалій та досліджували за вищевказаними методами.

Дегельмінтизацію проводили препаратом «Комбітрем» (ДР альбендазол та триклабендазол), який згодовували (згідно з настановою) всім коровам першої групи та тільки ураженим тваринам другої групи.

Молочну продуктивність корів визначали за даними первинного обліку валового надою молока за добу впродовж чотирьох діб до дегельмінтизації та після введення препарату.

Результати досліджень. При дослідженні фекалій від 10 % тварин першої групи виявлено яйця стронгілят травного каналу у 5 пробах (25 %), яйця дикроцелій у 3 (15 %). У фекаліях від корів другої групи яйця стронгілят травного каналу виявили у 16 пробах (80 %), яйця дикроцелій у 3 (15 %). За повторного, індивідуального, обстеження тварин другої групи виділено яйця стронгілят травного каналу у 100 (50 %) та дикроцелій у 36 (18 %) пробах, що свідчить про більш високу результативність проведеного дослідження.

Визначено, що після введення препарату валовий надій молока зменшився у першій групі корів на 13 %, у другій на 4 %. Починаючи з четвертої доби після дегельмінтизації в обох групах спостерігали поступове підвищення надоїв до попереднього рівня.

Встановлено, що господарство за чотири доби після введення препарату недоотримало молока на суму 17,6 грн. у першій та 4,22 грн. другій групах від однієї корови. Збитки від різниці вартості не сортового молока (що не підлягає використанню в їжу) у першій групі становили 11,5 грн, у другій – 1,7 грн. в розрахунку на одну корову.

Проведення дегельмінтизації тільки уражених корів з другої групи дозволило використати у 2 рази менше антгельмінтного препарату, попередити зниження валового надою молока на 2,25 %, збитки від вартості недоотриманого молока в 4,1 разу та не сортового в 6,7 разу.

Отже, індивідуальне копроскопічне обстеження корів дійного стада є економічно обґрунтованим щодо впровадження в систему інтегрованого захисту тварин від збудників гельмінтозів.

Висновки: 1. За індивідуального копроскопічного обстеження тварин зменшується у 2 рази застосування антгельмінтних препаратів.

2. Дегельмінтизація тільки уражених дійних корів попереджає зниження валового надою молока на 2,25 %, збитки від вартості недоотриманого молока у 4,1 разу та реалізації не сортового молока у 6,7 разу.

Список літератури

1. Темний, М. В. Антгельмінтна ефективність комбітрему при змішаних гельмінтозах великої рогатої худоби [Текст] / М.В. Темний, Л. І. Луценко, В. А. Веселий, Н. В. Сумакова та інші // Науково-технічний бюлетень ДНКи ветпрепаратів та кормових добавок. – Львів, 2009. – Вип.10. – С. 91-95.
2. Березовський, А. В. Особливості стратегії і тактики дегельмінтизації свійської худоби [Текст] / А.В. Березовський // Ветеринарна медицина України 2007. – № 5. – С. 27-30.
3. Мамыкова, О. И. Влияние панакура и микрогранулированного нафтамона на Т- и В- системы иммунитета [Текст] / О.И. Мамыкова // Тез. докл. науч. конф. «Профилактика диагностика и меры борьбы с инфекционными, инвазионными и незаразными заболеваниями с-х животных, птиц пчел, рыб при интенсивном ведении хозяйства: Баку, 1989. – С. 286-257.
4. Равилов, А. З. Экологические проблемы ветеринарной медицины [Текст] / А.З. Равилов, Н.Ш. Хусаинов // Ветеринария. – 1997. – № 8, – С. 9-12.
5. Кузьміна, Т. А. Концепція інтегрованого контролю стронгілятозів коней в Україні [Текст] / Т.А.Кузьміна, К.А. Слівінська, Г.М. Двойнос // Науковий вісник Національного аграрного університету. – Київ, 2006. – Вип. 98. – С. 96-99.
6. Котельников, Г. А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды [Текст] / Г.А. Котельников. – М., «Колос», 1984. – 207 с.

INDIVIDUAL COPROSCOPIC EXAMINATION OF DAIRY COWS IN THE SYSTEM OF INTEGRATED CONTROL OF HELMINTHIASIS AT LIVESTOCK FARMS

Temny M.V., Sumakova N.V., Poleschuk N.G.

National Scientific Center "Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine", Kharkiv

It has been established that individual coproscopic examination of animals 2 times reduces the application of anthelmintic drugs. Dehelminthization of only affected dairy cows prevents reduction of the gross milk yield on 2.25%.

УДК 619:636.4.083.37.612

КОМПЛЕКСНЫЙ ПРЕПАРАТ ДЛЯ КОРРЕКЦИИ НАРУШЕНИЙ ОБМЕНА ВЕЩЕСТВ У СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ЖИВОТНЫХ

Фаизов Т.Х., Ахмадеев Р.М., Макаев Х.Н.

ФГБУ «Федеральный центр токсикологической, радиационной и биологической безопасности», г. Казань

Муртазина Г.Х.

Казанский государственный медицинский университет

Для профилактики и лечения железодефицитной анемии, а также коррекции обмена веществ в организме животных применяют целый ряд препаратов, которые представляют собой комплексные соединения низкомолекулярных фракций декстрана с трехвалентным железом. Однако эти средства недостаточно эффективны из-за того, что содержат только катионы железа и не могут восполнить дефицит в организме других компонентов, необходимых для кроветворения и исполнения других физиологических функций организма. Кроме того, большинство из них трудно всасываются с места инъекции [1, 2].

Учитывая изложенное, нами сконструирована рецептура комплексного препарата на основе железосодержащего соединения, дополнительно содержащего в своем составе крахмал, сернокислый марганец, сернокислую медь, сернокислый кобальт, селенит натрия, йодид калия, ферментативный гидролизат белка, дрожжевой экстракт, консервант (фенол) и воду, названный нами Селферам (Патент Российской Федерации № 2430720).

Материалы и методы исследований. Эксперименты проведены в условиях профильных лабораторий ФГБУ «ФЦТРБ-ВНИВИ» и свиноводческих хозяйствах региона Среднего Поволжья. Селферам вводили лабораторным животным: в объеме 0,5 мл/гол белым мышам, 2 мл/гол морским свинкам и 2-5 мл/гол кроликам. При накожной аппликации Селферам наносили в нативном виде на постриженный участок кожи межлопаточного пространства. Поросятам 2-3 дневного возраста препарат вводили внутримышечно в объеме 2 мл/гол, 2-3 месячным пороссятам – 5-10 мл/гол, свиноматкам – в объеме 10 мл/гол.

Исследования крови проводили по общепринятым в гематологии методами.

В качестве контроля эффективности Селферам использовали железосодержащие препараты седимин, урсоферран и ферроглюкин, широко применяемые в практике свиноводства для профилактики анемии поросят.

Для определения влияния селферам на воспроизводительную функцию супоросным свиноматкам в количестве 10 голов вводили препарат внутримышечно дважды по 10 мл/гол с интервалом 6 дней за 1,5 месяца до опороса. Аналогичной группе вводили ферроглюкин в тех же дозах.

Результаты исследований. Препарат Селферам имеет темно-коричневый цвет, рН 7,2-7,3, не оказывает отрицательного влияния на организм белых мышей при подкожном и внутривенном введении, а также не обладает раздражающим действием при накожной аппликации и внутримышечном введении кроликам, пороссятам.

После инъекции Селферам у животных отмечали относительное увеличение в крови количества эритроцитов и гемоглобина. Результаты данных экспериментальных исследований обобщены и представлены в таблице 1.

Таблица 1 – Гематологические показатели у животных до и через 5 суток после инъекции Селферам

Вид животных	Количество эритроцитов, $\times 10^{12}/л$		Гемоглобин, г %	
	до инъекции	ч/з 5 сут	до инъекции	ч/з 5 сут
Морские свинки	4,7 \pm 0,5	5,6 \pm 0,3	12,5 \pm 0,4	14,7 \pm 0,2
Кролики	5,0 \pm 0,4	5,5 \pm 0,3	7,9 \pm 0,2	10,9 \pm 0,3
Поросята	6,2 \pm 0,5	7,0 \pm 0,4	9,1 \pm 0,3	10,7 \pm 0,2